

KELETI ÚJSÁG

Előfizetési árak:
Egy évre... 200 - katonák
Három hónapra... 60 - katonák
Félévre... 100 - katonák
Egy hónapra... 30 - katonák
Egyes szám ára 80 fillér

Politikai napilap
Felelős szerkesztő: ZÁGONI ISTVÁN

Megjelenik minden reggel
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Egyetem-utca 3. szám
Telefonszám 684
Közlönyvezetők utánnomádán

Vége

Magyarország népe egy-kétséges szomorú észi hajnalon arra ébredt, hogy vámsorompók állanak a Lajta mentén. Mintha a bonyodalmak, kilátástalanságok és erős se nények-káoszában az ősmagyar politikai harcok temetőből felébredtek isértelmei jelentek volna meg az osztrák-magyar határon és erősitették volna oda a vámszlopait, nehogy az egymás ellen viaskodó gyenge utódok megfélemlítsék a régieknek arról a bekövetkezett nagy vívmányáról. Vámszlopok fel és vámszlopok szednek már anélkül, hogy törvényeket hoztak volna erre, anélkül, hogy bécsi tárgyalások heves vitái tartották volna izgalomban a két ország népét és anélkül, hogy a gögös habsburgi kéz kegyeskedett volna aláírását adni a különvámterület pecsétjéhez.

Mennyi harcot, parlamenti küzdelmet, házi felosztást, kormánybukást, választási hadjáratot, rengeteg pártszervevély tüzet és hosszun nyult obstrukciókat juttat az embernek eszébe ez a már nem is megfogható jelentő hír. Amit olyan elszántsággal vakmerőséggel merészelt követelni különböző zászlók alatt Irányi Dánieltől Jusch Gyuláig s talán még tovább, most magától megszületik. Bár ezzel is úgy vagyunk ma, mint a kakas a hajnalal. Ha nem kiabálna és nem követelné a holnapi napot, akkor is megvárna. De a kakasnak is igaza van abban, hogy a hajnalodás, a visszatérő napfény nélkül tárhatalan az élet s a dinasztikus Körber-Tisza uniói állampolitikát viszszavonhatatlanul mélyszéges feladásba döntötte a rohanó történelem, amely keserű szenvedések árán mutatta meg, hogy mennyire futóhomokra épült a Habsburgok nagy, közös, és egyetlen államhatalmának a terve a sok fajta és sok remények között élő népeknek a területén.

Az a sok panasz és jankajálás, hogy kizsák nányolja Ausztria a magyar földet és népet, most el fog némulni. Ausztria van a legéletbevágóbb szükségletekkel szomszédaira utalva. Most fogja érezni, hogy mit jelentett számára a magyar Alföld. De a két ország gazdasági utjai elválnak. Talán örökre, mert a magyarok termelése, mezőgazdasága és ipara más szövetségeket kell hogy keresen. És egymás mellett majd, mint erős versenylásak fogják megkezdenni az új küzdelmet.

Várják az orosz összeomlást

Pétervár eleste előtt — Riga felgyújtatták — Körben támadják a bolseviket — Német utárlmek a blokádnak ellen — A bolgár béke

Kolozsvár, okt. 20

Bár bizonyos fenntartással kell fogadni az oroszországi híreket, valószínűnek látszik, hogy az antant nagy erőfeszítésnek meglesz a hatása és Pétervár a bolsevikiek számára veszélyesben van. Az orosz ellenforradalmások és a német csapatok siettek az összeomlást és a világ blokádjának eredményei nemcsak a hatalmas eseményekben foglalt bekövetkezni.

A németek tiltkoznak

Bukarest, okt. 20

A „Chemarea” írja Neuenből: A versaillesi német delegációt elutasították a bolgár kormány, hogy elhárítsa az antant a Báltenger blokádját ellen. Főképpen a német területek paraját ezáltal nek fel, mert a blokádnak következményei máris felletta súlyosak.

Ezek a két közlemények különböző Kéziratosban és Látóekben mutatkoznak. E közzététel egész megvezet a közlések. A széd és fina hajlók azonban még szabad.

A kormányváltás sajó hangul lyozza, hogy ezeknek a háborús eseményeknek az alkalmazzák akkor, amikor a hadállapotnak meg kell szűnie, sen nem célszerűek, sen nem jogosultak és sérdézt, hogy a békeszerződés megkötése után is ilyen elvonnasban részeselek a Németországot?

A semlegesek a harcban

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: A legfőbb tanács — amint a németországhoz és a Skandináv kormányokhoz, hogy működésük köré az orosz bolseviket elleni blokádnak alkalmazásában. A széd és norvég kormányok tanácsozás tárgyává teszik a kérdést. Dinia már egy év óta beszűntette a kereskedelmet Oroszországgal.

Pétervártól 45 verszinyire

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: A Judencia tábornok vezérlése alatt álló északi új hadsereg elérte Gacsnát, tehát 45 verszinyire van Pétervártól. A bolsevik csapatok rendetlenül futtak szerteszét.

Riga — lángokban

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: A Bermont csapatai a Riga-be való bevonulhatóságuk miatt, más ponton akarék állítani a Dünát, azonban a bolsevikök megtiltották. A szovjetekesek képviselői jelenleg is Rigában vannak. A helyi forrás „Händstadbladet” hivatalos forrásból közli, hogy Riga egy része lángokban áll. A „Dail Chronicle” kiküldöttje közli Rigától, hogy a város vasárnap este és egész éjjel heves bombázás alatt állt. Az amerikai vörös kereszt tiszje, aki Rigán megfordult, úgy tapasztalta, hogy az ellenség legnagyobb részben németekből áll és nagy számú tüzértárgyat hoz elátva.

A jelenlegi harcokban súlyos veszteségeket a németek szenvedtek.

Uj offszivák

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: A szovjet offszivák alkalmával Daakon ezer foglyot ejtett. Amantoff Kolcs gáborakjának ezrke, 33 000 bolseviket fogott el Kletu városában.

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: Judencia tábornok vezérlése jelent, hogy a déli hadsereg Wolmar, Vangi és Volok vasuti állomásokkal elfoglalta, melyek a Báltenger mellett vannak.

A délnyugati csapatok 200 foglyot ejtettek, 4 ágyut, 30 gépfegyvert, 4 élszálló vonatot, valamint 1 páncélos vonatot zsákmányoltak. A csapatok északi irányban indultak offszivát s a bolseviket a Báltenger felé szorítják.

Készülnek Pétervár feladására

Bukarest, okt. 20

Berlinből jelentik: A „Deutsche Allgemeine Zeitung” jelenti Kopan hírből: A Gacsna elfoglalásáról szóló hírek megerősítik azt a benézés, hogy az oroszországi szovjet-uradalom az összeomlás közeledésére áll. Mit Riga-ból jelentik, a pétervári bolsevik miniszteriumok már október 9-én óta zárva vannak. A városban megzúrt minden munka. A „Dagens Nyheter” helsingforszi jelentése szerint elhatározták, hogy harc nélkül feladják Pétervárt, minthogy a hadsereg nem hajlandó a város védelmére és külsőben is a csapatok közt minden figyelmük megzúrt.

D'Annunzio levele Clemenceau-hoz

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: A római „Epoca” szerint d'Annunzio levelet írt Clémenceau-hoz. Ebben arra kéri, ha soon oda, hogy Fiuméi nyilatkoztak szabadságtölvé.

Uj bolgár kormány alakult a béke átvételére

Bukarest, okt. 20

A „Chemarea” írja Neuenből: A bolgár delegáció két jegyzéket intézett a legfőbb tanácshoz: egyik közli, hogy Stambuli nek eltele alatt új kormány alakult és téjkozolja a szövetségesekkel az új kormány politikai hitvallásáról.

A másik Theodoroff visszatéréséről, aki a bolgár delegáció elnöke lesz.

Külpolitikai tere a Stambul nek politikája a Theodoroff kormányával azonos. Magyaroff külügy miniszter, aki oroszországi és angliai nagykövetség volt, antantérelmuneit igrkezik. Az is sejtendő, hogy az új bolgár kormány a S karoff vezérlés alatt álló egy sőt szociálisták párt kiárlével, ezkra a pártkra fog támaszkodni, amek az előző kormányt is tárogatták.

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” írja Neuenből: Szófiai hírből szerint az antant elkötelezte a béke átvételére Stambuli nek, az új bolgár kormány elnök kapott meghatalmazást.

Szociálisták a sak manexió ellen

Páris, okt. 20

A „L'Humanité” írja: A bolgári szociálista kongresszus megtartotta Serrault az „Aventi” című szociálista lap igazgatási állásában.

Azután a párt új igazgatótanácsát választotta meg. A régi tanács egyes tagjai is megválasztottak, mint Bonaccot, Bani Belek. Lazzari hívei azonban kijelentette, hogy nem kíván részülnni az igazgatótanácsban.

A kongresszus ezután elfogadott egy nyilatkozatot, amelyet a szabadított területek szociálistái nyújtottak be, amely tiltakozik az ellen, hogy Oroszország nem elsz többség által kott területeket annektáljon és fő emel a katonai és politikai hatóságok szovjetisége ellen az antant területén.

Meg nem gyógyul Wilson

Bukarest, okt. 20

A „Vittorul” jelenti Neuenből: Az utolsó orvosi jelentés szerint Wilson egészségi állapota nem kiélegető, de állapotaiban jónak mondható. E jelentés kiadása után Wilson egy nyugodt éjszát töltött. Hőmérséklete és légszáma rendez. A veséi jól kezdenek működni.

Móricz Zsigmond — a kommunista

Hírek Móricz nem eléggé magyar — Beszélgetés az erdélyi magyar iradalomról

Budapest, okt. 20

(Saj. tud.) A kolozsvári közönség kedve, mely megvárta addig, amíg a levél Nyugat felé, melyek szerzője Móricz Zsigmondnak a legmagasabb író egyikének a szereplése volt. Móricz Zsigmond magyar írója, magyar leánya melyen bennük az olvaik lelkeben és vannak, akik a „Sárazny” című regények a magyar paraszti életről szóló munkák A nemzeti írók Magyar Iradalomában kiadva, melynek író Móricz, ki valóban a magyarság írója.

Az író vég kálomista magyar író eiken mesében üldözve vádakat keltet lábra. Röpké hírek, gyarús cikkek jelentek meg arról, hogy Móricz Zsigmond — kommunista volt. Az egyik kommunista író meg is jelent a furcsa híradás: Móricz Zsigmondot kizárta a Kifordul-társaság tagjai sorából. Hiába cselekedtek a hírek, Móricz ma a vadak és gyarusítások egész sora veszi körül.

Ennek a hátrának háttérben egy erdélyi származású, most igen felkapott író áll, ki néhány évtizeddel ezelőtt tanár volt Székely vidékén. Ennek „Az elodori falu” című regénye ma Budapesti Irodalmi Szemle című folyóiratban megjelent. Székely Dezsa nevet jól ismerik azok, akik a romániai foglalkoztak. Mikor a nyugatosok voltak a divatosak, ő volt a legnyugatibb, majd a „Husz dik” ezred című regényében ő volt a legmagasabb. A vörösek elást vörösek volt a természetesen most megjelent a hűség közepén, ki felelget szerinte is meg az írói képesség. Ő akított egy új irodalmi társaságot, Magyar

Irók Szövetsége néven, mely — Móricz Zsigmondot választotta elnökül. Móricz Zsigmond azonban ebben az elnöki tisztében nem hajlott részvenni és nem vállalta a neki szánt szerepet.

Ezek után lett Móricz Zsigmond — kommunista. Megírta a hajszá eilene, melynek során le is terítettek. Pászta arról neága kéznél lévő volt a csikhamar szabados voltok.

Móricz Zsigmond most csendes életvitelűségben él Leányfalun, hol egy nagy

erdélyi munkán dolgozik, melynek hős: Bathien Gabor, egykori erdélyi fejedelm.

A később hatalmas munka értékes kapcsolatot teremt Erdély és Móricz között.

— A magyar író-gárda — mondotta a „Keleti Újság” munkatársának — egész részben olvasták a közönséget meg az Erdélyben, mint eddig.

A budapesti hírek nagyon távol tartották magukat Erdélytől, melynek eleve egy távoli világ volt. Pedig a kan kerütek fel Erdélyből Budapestre. Ilyen erdélyi író azonban csak az írói élet maradt és őt is hall meg: Petelei István volt.

Erdélyben emlékezett meg Ady régi barátjáról, G. G. Oclavianról, ki a modern irodalmi egyik híró társának tart.

A kóborló magyar bolsevisták

Páris, okt. 20

A „Chicago Tribune” írja: Két bolsevista csapat van utban Nemzetország felé, vagy már ott is van. Köztük van Sipos György, Kun Béla legfőbb propagandavezetőinek egyike, Stephani Elza asszony, a magyar bolsevisták női vezetőknek egyik legtevékenyebbje és Guttman Henrik, aki egyszer a Berlinben terroretelt orosz agitátor, Ródek társa volt.

Mind ezek a rendezvények hivatalos engedélyt kérték arra, hogy Nemzetországba me jenek, a bécsi német közbiztonsági, mely most a lilakozás viharának a csitáblója lesz.

Pasics redivivus

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” jelenté Lvontól: A legutóbbi belgrádi hírek szerint a régensherceg Pasicsot, a volt miniszterelnököt bírt meg a kormányalakításnál.

Új irány az osztrák kormányzásban

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” jelenté Naurontól: Az osztrák kormányzó a ólós a nemzetpolitikai előterjesztést továbbjavítást következőre rendelkezés: A szociálisták bécsi rendezésben kérihat rok nemzeti tartományi k demokrákus közéletiséget akartak „uszri közéletiséget” elvezetés alatt. Minden nyilvános határon a népi szavazók A kisebbség jogait meg hagyása mellett, az államnyelv német.

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” jelenté Parisból: Dr. Bauer k ptoien e ősegitte a koalíciós kormány me alkítése. Ausztriank Nemzetország felé egyesülési szándéka Bauer személyes egyszívű szándékat közölte. A széria pedig nem beládogulhat egyenesen nélkül. A koalíciós kormányt Ranner fogja megalkotani. Ezzel Ausztria politikai új irányt mutat.

21. és 22. sz. példányok módosításai

1. Vétkezőknek nevezetűk azok akik: jóhiszeműen, rossz szándékkal, nyilvános helyeken, alkalom sokor, vonaton, utcán stb. akár igy akár képzelt oly híreket közölnek, terjesztenek, meglegyzésekkel kísérik, melyek a hadműveletekre, hadi helyzetre és csapateltolásra katonai hatóságok rendelkezéseire vagy bármily más, a román hadseregrel illető kérdésekre vonatkoznak.

2. Mindezek büntényi képezegek, a szerelők kötelek: seb büntetését vezető maga után a mint első és utolsó fősor, egy óvlig terjedhető fogházza és 2000 lei pénzbüntetéssel büntetettek.

Ha a fenti tényeket kémskedő vagy árulási szándékból követik el az érvényben lévő hadi büntetés törvények lesznek alkalmazva.

Az erdélyi ellenőrzési zóna parancsnoka: MARINESCU ezredes

Clerk visszatér Budapestre

A konferencia ismét tárgyalja a magyar kérdést — Francia huzg a magyar royalisták ellen

Kolozsvár, okt. 20

Ellentmondó hírek érkeztek arról, hogy a román csapatok mikor ürtik ki Budapestet. Egy bukaresti jelentés szerint most vasárnap megkezdődött volna a kivétel, amit azonban hivatalosan nem erősítettek még meg. Sőt a külföldi lapok a legkülönbözőbb kommentárokkal látják el a Horhy elcsúszó negyedik évkészület ismételt eszélnek, hogy Horhy csélig „Károly király révén” fog a kiírt Budapest beo nultsének a hírek nyilvánvaló a valótlansága.

A Clerk jelentése még foglalkoztatja a konferenciát, smely megremmilitarizált határozottan a Fil dr. h k on ányól.

De úgy látszik, tisztázni kívánják a magyar bonodalmat és a f táséca megbízásából Sr George Clerk visszautazik Budapestre és az ottani elhatározásait megáve lviszi. Az angol diplomátának ez az útja meg fogja mutatni a kibontakozásnak is az útját.

Clerk ismét referált

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” jelenté Lvontól: A legfőbb belügyminiszter tartott, melyen ismét meghallgatta Sr George Clerkot, akit azelőtt a megbízással küldött volt Budapestre, hogy a helyinon tanulmányozza Magyarország b ipolitikai helyzetét. Egyszerűleg megvizsgálta a tényleges állapotban lévő osztrák hadifoglyok hazaszállításának módját.

Megoldás a helyzinen

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” jelenté Parisból: A főtanács elhatározta, hogy a helyszínen fogja tanulmányozni a magyar helyzetet. Elhatározat értelemszerűen Sir George Clerk szententeljhárommagajozottj ként Budapestre utazik.

Október 19

Bukarest, okt. 20

A „Ch. marea” jelenté Budapestből: Hivatalosan közlik, hogy a román csapatok október 19-én végleg kiürítik Budapestet.

Az új jegyzék

Bukarest, okt. 20

A „Vitorul” írja: A szövetségesek a Romániahoz intézett jeleket, úgy látszik, legelőször küldték el Bukarestbe, a nagy hatalmak mesh lemaradott miniszterei útján. Lehetséges, hogy ha főg a román kormány vételezni is fog.

Károly király nevében?

Bukarest, okt. 20

A „L'Independance Roumaine” írja: A „Temes” közléseket jelelt a torza okt. 11-én keletet:

Híre jár, hogy Károly császár és király kézzel Svédot elhagyta. A Budapesti nemrég alakult magyar royalista párt már elköszölte a fész a volt uralkodó fejedérs. Andrássy Gyula gróf, a császár bizalmasa, ki visszatért a magyar fővárosba, éjjelnappal tárgyalásokat folytat a párt vezetőivel, arról, hogy károlypártiak mondják meg.

Az híreket, hogy ezeket az információkat párhuzamba állhatjuk azokkal a hírekkel, amelyek szerint a románok jóval hamar kiürítik Budapestet. Horhy tengerre egy „Cher had ereg” csás inlére var, hogy a románba vonajon. Azt kélső várnunk, hogy ez Károly volt király és császár vezetése alatt fog történni. El egyébként sohas merdött le Magyarország „szent kerekájáról?”

Angol diplomata Budapestben

Budapest, okt. 20

Anglia bukaresti nagykövetsége, Booren, átutazóban Budapestre érkezett. Tiszt eero Troubridge szociális pártban eledt részt, amelyen résztvettek: Friedrich István (a neje, P. K. Gyula (a neje).

Árjegyzék

3 darab teljes Filiz . . . . . 1— K
1 kg kemles búzakenyer . . . 3/60 K
1 kg kenyér főzőlisztből . . . 5— K
1 kg kenyér nulláslisztből . . 6— K

Elárulató helyek: Jókai Bulletin, J. kei u. 5. Sándrocsek Szentgyörgy utca 5. Marcz Gyula Ferenc József utca Radk. s. rok, ugyszintén saját üzletében, Urió utca 13/a.

Kárpát sütőde

noka volt, a bánati csapatok parancsnokára nevezték ki. Székelye Lajoson lesz.

— Hock Jánost nyújtották. A Károlyi-féle ösztösi forradalom egyik vezetője volt Hock János, az a romániai Budapest-izraelvárosi plébános. Ő volt a Nemzeti Tanács elnöke a többiek közül ama nevezetesen nagy nyilvános elnököt, amelyet a kiállítások a népköltészetét. A proklamátúra alatt több budapesti plébánost nyújtottak a harcspáris és a nyújtottak helyén ott szerepel Hock neve is. Budapest fővéres mint a plébánia kegyura, a nyújtottak tudomásul vette.

— Reszortfőnökök Bukarestben. A „Dniester” írja: Bontescu Viktor és Lázár Aurél, az erdélyi kormányóránc megbízásból Bukarestbe érkeztek. Megkérdezték Bontescu urat utazásuk célja felől, mire azt a felvilágosítás adta, hogy a rendes feladatok elvégzését kell itt megbízottak, amelyek Erdély belügyének szervezését illetik. Főképpen az agrár- és valuta kérdésekről fognak tárgyalni. Bontescu és Lázár csak egy napig maradnak Bukarestben, majd este már visszaternek Nagyszombatba.

— Kereskedelmi forgalmat szabályozó bizottság Kolozsváron. A bukaresti „L'Orion” írja: A hivatalos lap október 17-iki számán közlése szerint a főványhozó tisztületek utólagos jóváhagyásának feltételéül kellett a kereskedelmi és pénzügyi fogalom szabályozására ugynevezett dekretum törvényt adni ki a bukaresti kormány. Mielőtt egy rendelet a dekretum törvényt Bukovinára és Erdélyre is kiterjeszti a közzétett intézkedésekkel. A dekretum törvények rendelkezéseinek végrehajtása Kolozsváron és Cernovitzban vidéki igazgatóságokat állítanak fel a román kormányzóknak, illetőleg a Bukovina számára delegált miniszter vezése alatt. A más államokkal kapcsolatos felelősségben való áruforgalom, valamint az idegen devizák megvezetése végett szervezett kivételei kereskedelmi- és ipariügyi minisztérium fejeles. A jugoszláv, lengyel és urán határvonalak felől oldalával szomszédos községek közötti kis mennyiségben való áruforgalom engedélyezésére helyi bizottságokat állítanak fel, amelyeknek tagjai lesznek a vállalkozók a kormányzóknak, illetőleg a bukovinai miniszterek által kinevezett kiküldetők. A hivatalos rendelet intézkedési a valutapecsételés megállítását célozzak és a kolozsvári bizottság a kereskedelmi ellenőrzést a spekulációk üldözése végett fogja gyarorítani.

— Oszítják a somogyi főurak birtokait Budapestről jelentik: A közönség somogyi gyűlése után, melyen határozott elhatározást hoztak a demokrácia mellett, nagy jelentőségű értekezést tartottak a nagy birtokok. Az értekezleten Somogyvármegye összes nagybirtokosai beható tanácskozás után feljuttatták birtokaik harminc százalékát a magyar államnak parcellálás céljára.

— Tíz négy vagon lizet érkezik Kolozsra jövő hétfői lizetellátás biztosítása van. Aradról tíz, Csabáról négy vagon lizetet az államvezetési hivatal a jövő hétfőre tíz négy vagon lizet elij majd a közönség rendeltetésére. A jövő hónapról is történt már gondolkodás. Kolozsvár közönségét Békés megye látja majd el november hónapban. Csabáról 25 vagon lizetet kapunk, melynek le-

szállítására már a csapokban meg is kezdődött.

— Hazajönnek a hadifoglyok. A messi olasz fegyveres csapatok vészt a vonatok melletti hadifoglyok kérésére az Budapesti majd mindennap érkeznek foglyok az állományok, melyek az erdélyi Csáhrá internáltak. Az erdélyi hadifoglyokat az iszteracki katonai kirendeltség irányítja tovább hazafelé. Larsként Szibériából is visszatérhetnek foglyaink. A kormányzóknak most egy értekezést adott ki, amely szerint a tárgyalások már megindultak az orosz kormányval és minden remény szerint, mielőtt a forralmi viszonyok csak kissé javulnak, megindulnak a hosszú vonatok, melyek majd részben nem látó vonatokat hoznak el. Az Albonitban internált hadifoglyok első szállítmánya a V-lancban várja a további elkészítést. Francsországtól október hónap második felében kezdik meg a foglyaink hazaszállítását.

— Kivonulnak a szerbek Verscéről. A bukaresti „Jurnalul” egy jelentése szerint a szerbek hírszerint megkeresték Verscés Fehertemplom városok kiűrését.

— Faragó Odjón — intézkedés. Faragó Odjón, aki sok éven át a kolozsvári Nemzeti Színház rendezője és legutóbb a kaszabasi színház igazgatója volt, a caszhelyek kormány megbízás a kaszabasi és pozsonyi színházak magyar színtársulatának intézkedését.

— Házasság. Negrutiu Fekete Mihály és Gáti Antónia fős 19-én házasságot kötöttek.

— Kizárták a kefékötő munkásokat. A kolozsvári kefékötő és szepregvári munkások a közelmúltban bérmozgalmat indítottak. A bérmozgalmak célja az volt, hogy a munkások a törvényes munkabérek mellett a törvényesen megadott nyolc órára állítsák le a munkabéreket a ráadás után állapítsák meg. A derb bér mellett a munkások napi fizetése elégné a huszár kócsát, míg most a tíz órái kócsát is elij haladja meg. A munkások követelése a munkások kiűrésével illetik. Vele szemben Mihály gyárban nevezett az Erdélyi és Mandel-féle gyárban tíz órái munkások maradtak kefékötőnél. Pouitir Bálint de prefektus közönség megbeszélése hiába össze a munkások a remény, hogy szívesen fogadják a bért helyi állami a kefék és szepregvári között.

— Huszonnégy órái vonatkozás. Az utóbbi napokban az erdélyi vesztő fogalom súlyos zavart okozott. Az erdélyi jobban értesített a hány miatt a vonatok nem tudják menetidjüket még az eddigi méretekben sem belátni s így elfordult, hogy a brassói személyszállítón és a kefékötő vállalatnál délután érkezett csak meg Kolozsvárra. A csatlakozások elmulasztása folyton megismételt, hogy egyes vonatok huszonnégy órát is késnek. A vasúttársaság mindent elkövet a forgalmat legalább a rendszeres menetrendek között biztosítani tudja.

— Eljegyzés. Elenkovics Rózsát eljegyzte Schmittlauer Lipóti, Balasselián.

— Székelyi István könyvtára. Székelyi Béla görög nyelvű műveltségével a magyarországi hírbizományi javaink leltározását a soproni törvényszék, mint hibizományi bíróság elrendelte. A leltározás alkalmával megállapították, hogy a kommunizmus nem okozott a kastélyban nagyobb kárt. A nagycenti kastélynak történelmi

szempontból egyik legnagyobb nevezetessége az a pár ezer kétfeléből álló gyűjtemény, amely Székelyi István volt a könyvtára. Kizáróan olyan könyvek gyűjteménye ez, melyet ő maga szerzett meg. A család könyvtárát anyanyelvű, Fecic góf köztudomás szerint a Nemzeti Múzeumnak adományozta és így a nagycenti könyvtár egészében a nagy halott gyűjtemény. A könyvtár leltározását Nalky István, soproni bíró és tanár végzte.

— Villamos vasút, villamosfűtés. A „Chicago Tribune” írja: A pécsi kormány bírói intézkedéseket tett, hogy a jövőben lehetővé tegye a szén és szénbányászati eredetű villámenergia elvezetését. Ugyanarra ezt elírni, hogy Auszrián a közép- és a vízi erőt. Nagy részben a víz erősségek vannak a Vorarlberg, Tirol, Karinthia és Salzburg tartományokban a víz erősségeiben, a kormány azonban mindeközben nem tudta felfedezni a szén, mert a tartományi kormányzatok minden jogot maguknak követeltek. Az Ellenben közmunkaügyi miniszter által vezetett tárgyalások során mindezeket a nehézségeket ellüntették és most nagy villamosműveket készülnak építeni. A villamos energiát azután Bácsba vezethetik és a közbeszervező helyeken is elláthatják vele. A vasutaknak elektroos erőre való bevezetését és a villamosfűtést való berendezését is terbe vették. Ugyanakkor, hogy a termékek megvalósul, évente három millió tonna szén megtekintését teszi lehetővé. Ennek az oka, hogy a régi rendszert a mielőtt nem használták ki ezeket a víz erősségeket volt, hogy a katonai hatóságok ellenértek. Azt mondták, hogy a háború előtt a villámenergia megvalósítása kénytelen elvághatás, vagy egyszerűen lehet.

• Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és jó ismerősöknek, akik felajánlották a gyermekük, illetve nővérem temetésén megjelenésükkkel a kereskedőknél, hereként 3 K 20 filléres áron. Györfy László és gyászoló családja

• A közéletvezetési územ értesíti a közönséget, hogy a petróleumjegy szeptember havi szelvényére másfél liter petróleumot vásárolhat a kereskedőknél, hereként 3 K 20 filléres áron.

SZÍNHÁZ

A Magyar Színház műsora.

Kedd: Cirányprimás. Szerda: Ba'ga szűz. (Uj szereposztással és új betanulással.) Csütörtök: Tosca. Péntek: Csárdás király. Szombat délután: Igófi diákok. Előtte: Négy asszony — egy asszony. (Ménkeket halvártakkal.) Szombat este: Hoffmann meséi. (Uj szereposztással.) Vasárnap délután: A pacsirta. Vasárnap este: Gimesi vadvirág. Hétfő: Lili báró.

Comisariatul guvernial — Cluj. Sz. 2033/1919. c. g.

Értesítés.

Onként jelentkeztek tudomására hozom, hogy folyó hó 22-én szerdán külön vonat áll rendelkezésükre minden irányban. Jelentkezhetnek hétfőn és kedden. Podgyász szállítható. Fénykép szükséges. Cluj, 1919. október hó 18-án. Dr. Ioan Boeriu, comisar guvernial.

APRÓ HIRDETÉSEK

Prima új tölgyfa boroshordók bármilyen mennyiségben állandóan kaphatók. Bármilyen szakmába vagy megrendelések elfogadainak. Keresztési kádarmester Marosvásárhely, Lemingen-utca 5. sz.

Czemecserrepverő gépek kaphatók és megrendelések László Zsigmondnál. Erzsébetvárosban.

Papagályt keresek megvételre. Cím: „Az Est” hírlap irodájában.

Bötegek: Mehagoi ebéd, börgar-nitúra, zongora, szőnyegek, konyhaszékény, konyharügy, szoránó ények, cserpepa virágok stb. eladók. Altilla-ut 52. sz. alatt

Eladó gépjármű. Vilonyerőre berendezett lakóház. Dávid eladó. Értekezési hely: Zbauri M. nőné, Szászváros.

Latinszkos tanár, kitűnő bizonyítványokkal elemisták és középiskolai tanuló tanítását, vizsgák készítését felvállalja, helyben vagy vidéken.

30 éves keresztény fiatal ember nőül a céljából megismerkedne hasonlókorú feltétlenül tisztelő és anyanyelvi vagy fiatal öreggel. Hozomány a úkség s. Leveletet a kiadóhivatal „nőül s” jelleg alatt továbbit. Hivatalos közvevők kizárva.

Megvételre vagy bérbe kerestetik modern ház
Iroda részére elkölmas 6 szobával és 3-4 tégas lakással
Ajánlatok a „SALGÓTARJANI KÖSZÉNYBÁNYA R.T.” címre küldendők ::

Legujabb, biztos hatású gyógykezelés viszkettség (rüh) és mindenféle bőrkülső gyógyítására. Kellemes illatu. — Nem piszkít. „Scabin” kenőcs ára 10 korona. „Scabin” szappan ára 10 korona. Készíti Dr. Hintz gyógyszerész. Kapható minden gyógyszerárban.

MEGVÉTELRE VAGY BÉRBE KERESTETIK
villa 6-8 szobával és mellékhelyiséggel, kerttel, istállóval, vagy sarageval. Ajánlatok: Winklehner bányatanácsosnak, Petrozseny, Bányavezetőgőc címre küldendők.

Rikkancs sok pénzt kereshet a **KELETI ÚJSÁG** árusításával.

Cluj, O. Hulea